

Eugen SIMION
**Un model cioranian: apologia
negativă din "Rugăciunea unui
dac". Cazul Eminescu (I)**

Abstract

Studiul următor se ocupă de preferințele spirituale ale lui Emil Cioran, filosof, se știe deja, al neantului, al disperării și al negației aproape în bloc a culturii și valorilor culturale românești. Ceea ce rămâne din ruinele unui popor fără destin și fără valori este prezența tutelară a poetului național Mihai Eminescu, singurul pe care Cioran nu-l neagă și nu-l include în ceea ce numește "neantul valah" și "cultura de cârpeală". Cercetătorul sistemului ideologic al lui Cioran pune în scenă un spectacol în care el arată că ideile lui Cioran tânăr se contrazic și se neagă, de-a lungul timpului, căci afirmațiile cinice ale unei scrieri de tinerețe precum "Schimbarea la față" îi stârnesc, patruzeci de ani mai târziu, o puternică dezmințire.

Cuvinte-cheie: Emil Cioran, neantul valah, cultura română, Mihai Eminescu, Marcel Proust, Roland Barthes

L'étude suivant s'occupe des préférences spirituelles d'Emile Cioran, philosophe, on le sait déjà, du néant, du désespoir et de la négation presque en bloc de la culture et des valeurs culturelles roumaines. Ce qui reste des ruines d'un peuple sans destin et sans valeurs, c'est la présence tutélaire du poète national Mihai Eminescu, le seul que Cioran ne nie pas et qu'il n'inclue pas dans ce qu'il appelle «le néant valaque» et «culture de rafistolage». Le chercheur du système idéologique de Cioran met en scène un spectacle où il montre que les idées de Cioran jeune se contredisent et se nient, à la longue, car les affirmations cyniques d'un écrit de jeunesse comme «Schimbarea la față a României» (Le changement du visage de la Roumanie) lui suscitent, quarante ans plus tard, un fort dementi.

Mots-clés: Emile Cioran, le néant valaque, la culture roumaine, Mihai Eminescu, Marcel Proust, Roland Barthe

Paul CERNAT
Delicatese bacoviene

Abstract

Constantin Călin, neobositul exeget al lui Bacovia, a publicat anul trecut două volume. Unul dintre ele este o nouă ediție a "Operelor", ar celălalt este o carte compozită de "Glose". Rezultatul s-a dovedit a fi una dintre cele mai frumoase cărți de istorie literară publicate în țara noastră în ultimii ani. O mare parte din conținut este legată de Bacăul interbelic, dar și de orașul modern și caraghiosii săi noi conducători. Autorul îl compară adesea pe poet cu filosoful Emil Cioran, mai ales datorită pasiunii lor pentru tristețe și durere. Dar marea diferență dintre cei doi este religiozitatea lui Cioran și lipsa ei în cazul lui Bacovia

Cuvinte-cheie: Constantin Călin, Bacovia, istorie literară, Bacău, Emil Cioran, tristețe, durere, religiozitate.

Constantin Calin, the unfatigable exeget of George Bacovia, has published last year two volumes. One of them is a new edition of "Works", and the other is an composite book of "Glosses". The result was one of the most beautiful books of literary history published in our country in the last years. A lot of the content is clued to the interbelic city of Bacau, but also to the modern city of our times and the hilarious new rulers. The Author is comparing oftently the poet with the philosopher Emil Cioran, especially for their passion for sadness and pain. But the major difference between the two is the religiosity of Cioran and the lack of it in the case of Bacovia.

Keywords: *Constantin Călin, Bacovia, literary history, Bacău, Emil Cioran, sadness, pain, religiosity.*

Irina GEORGESCU

Constantin Noica – repere le biografiei și ale operei

Abstract

Volumul lui Stan V. Cristea despre Constantin Noica semnalează două curențe fundamentale susceptibile de a fi întâlnite, de altfel, la orice scriitor: pe de o parte, dificultatea de a lămuri aspecte din biografia autorului și, pe de alta, greutatea de a completa toate nivelurile de receptare, de la biobibliografii în volume individuale și colective, până la includerea autorului în dicționare, lexicoane, enciclopedii, istorii literare și filosofice, dar și studii, eseuri, articole, cronici dedicate acestuia, alături de corespondență, interviuri și convorbiri. Numai că volumul în cauză reușește în bună măsură să actualizeze o operă destul de laborioasă, căreia i-au fost dedicate mii de studii din 1988 până în 2011, ceea ce dovedește că studiile filosofului rămân în continuare sub lupa cercetătorilor și a recenzenților.

Cuvinte-cheie: *Constantin Noica, Stan V. Cristea, biografie, bibliografie, operă industrioasă*

Stan V. Cristea's volume about Constantin Noica signalizes two fundament flaws, which might have been met at every writer. On the one hand, there is the difficulty to lighten several aspects from the author's biography. On the other hand, one has the problems to complete the whole levels of understanding, from individual and commune bio-bibliographies to the writer's inclusion in dictionaries, lexicons, encyclopaedias, literary and philosophic histories, but also in studies, essays, articles and book-reviews, besides correspondences, interviews and dialogues dedicated to him. But the volume we discuss about achieves mostly to actualize an industrious work, which was the subject matter of many studies between 1988 and 2011. These evidences prove that the philosopher studies still remain under the attention of researchers and reviewers

Keywords: *Constantin Noica, Stan V. Cristea, biography, bibliography, industrious work*

Valentin COȘEREANU

Jurnalul Junimii

Abstract

Jurnalul Junimii este o parte din activele de la Ipotești din 1974 și este una dintre cele mai prețioase exemplare unice ale Memorialului Ipotești - Mihai Eminescu, Centrul Național de Cercetare. Astăzi el aparține Bibliotecii Naționale de Poezie, o parte componentă a Memorialului Ipotești și este clasificat în categoria Tezaur, în conformitate cu legislația în vigoare. Jurnalul a fost publicat o dată, în 1933, de către I.E. Torouțiu, în Studii și documente literare, vol. IV. (Editura Institutului de Arte grafice Bucovina). Având o dimensiune de 25 × 35 cm, Jurnalul conține optzeci de două de file. Dintre acestea, cincizeci și șapte au fost scrise de mână de către istoricul A.D. Xenopol (după ce a fost ales secretar al Societății Junimea) care a înregistrat procesele-verbale ale reuniunilor până la șaiszeci și patru. Jurnalul Junimii conține mărturii ale atmosferei cultural-intelectuale, în care s-au format atâtea personalități ale culturii românești. Istoricul a înregistrat, începând cu ședința întâi de la data de 19 octombrie 1865, până la 13 septembrie 1873. Așadar, pentru un interval de nouă ani se poate reface imaginea asupra Societății Junimea, în așa fel încât, totodată, devine relevant și climatul cultural, intelectual, literar și politic în care s-a format Mihai Eminescu. În primul rând, membrii Junimii au ajuns la concluzia că pentru a ajunge la producții calitativ superioare, înainte de toate, trebuia pus la punct instrumentul de lucru al creației, limba, în morfologia, sintaxa și ortografia căreia domneau ambiguități majore. Mihai Eminescu avea să aibă rolul hotărâtor întru aceasta, căci într-o vreme când abia se trecea de la alfabetul chirilic la cel latin, când regulile nu erau încă fixate în limbă, Eminescu traduce din Kant, inventând cu genialitate terminologia filozofică românească. Tot el va fi acela care pune bazele limbii noastre moderne, precum și pe cele ale publicisticii. De remarcat sunt puternicile relații și strânsurile legături pe care le aveau membrii marcant ai societății cu reprezentanții culturii germane. Jurnalul Junimii nu se găsește întâmplător la Ipotești. Mihai Eminescu a participat la două întâlniri: una la 1 septembrie 1873, când citește Egiptul și Sărmanul Dionis. În a doua întâlnire (07 septembrie 1872), poetul citește două poeme: Înger și demon și Floare albastră. Pentru a înțelege la justa valoare aprecierea de care se bucura Eminescu la Junimea, remarcăm faptul că în ședința din data de 6 octombrie 1872 se citesc poeziile lui Eminescu, publicate până acuma. Un lucru rar și de mare apreciere, când poetul era oarecum la începutul drumului. În nota de ședință din 22 septembrie se decide să se dea lui Eminescu subvenția acordată până atunci lui Slavici.

Cuvinte-cheie: Jurnalul Junimii, Eminescu, Memorialul Ipotești, A.D. Xenopol, poeme, povești, subvenție, Viena

Junimea Journal is a part of the Ipotești assets since 1974 and it is one of the most precious unique exemplars of the Memorial Ipotești- Mihai Eminescu National Research Centre. Today it belongs to the National Library of Poetry, a component part of the memorial Ipotești and it is classified as Thesaurus, according to the law in force. The Journal has been published once, in 1933, by I. E. Torouțiu, in Studies and Literary Documents, vol. IV. (Publishing House of the Bucovina Institute of Graphic Arts). Having a size of 25×35 cm, the Journal contains eighty two leafs. Of all these, fifty seven leafs were written by hand by the historian A. D. Xenopol, after being elected the secretary of the Junimea Society, who recorded the minutes of

the meetings, counted up to sixty four. Junimea Journal contains evidence of the cultural and intellectual atmosphere, in which formed the great personalities of Romanian culture. The historian recorded the minutes since the 19-th of October 1865, until on September 13, 1873. Thus, for a period of nine years the image upon Junimea Society can be recovered and the cultural, intellectual, literary and political climate in which formed Mihai Eminescu became relevant. First of all, Junimea members have developed the working tools of creation, language, whose morphology, syntax and language spell were ruling by major ambiguities. Mihai Eminescu was to have the decisive role in that, because at a time when rules were not set in language, Eminescu would translate from Kant, inventing with genius the Romanian philosophic terminology, also putting the foundations of modern Romanian Language, as well as those of journalism. To note are the strong relationships the members of Junimea had with representatives of the German culture of the time. Junimea Journal is not found by chance in Ipotesti. Mihai Eminescu attended two meetings: one on September 1-st 1873, when he read Egipetul and the story Poor Dionysus. In the second meeting (September 7 1872), the poet reads two poems: Angel and Demons and Blue Flower. In order to understand the appreciation Eminescu had enjoyed from Junimea side, we have to note that at the meeting on the 6th of October 1872 all the poems published till then were read – rare thing, because the poet was somewhat at the beginning of his career, at least for Junimists. In the meeting note it is decided for the next meeting, inter alia, to discuss the subsidy to be granted for studies of Eminescu in Vienna. The decision is taken, but in the meeting on September 22, when the subsidy is provided to the poet, as it was provided to Slavici only, for the same purpose, so far.

Keywords: Junimea Journal, Eminescu, Memorial Ipotesti, A.D. Xenopol, poems, story, subsidy, Vienna.

Tudor NEDELCEA

Shakespeare în viziunea lui Eminescu

Résumé

Cercetarea care urmează ne demonstrează pas cu pas influența creatoare a "divinului brit", Shakespeare, asupra spiritului lui Mihai Eminescu. Este o prezență spirituală tutelară ce se poate descoperi în poezia sa, în articolele politice și sociale, în fragmentele de piese teatrale și dovezile acestui lucru ne sunt furnizate în număr mare. Puțină lume știe că poetul nostru național a citit opera lui Shakespeare în engleză, ceea ce este demonstrat din plin de afirmațiile celor mai mari angliciști și critici ai noștri, cu dovezile pe masă.

Cuvinte-cheie: Mihai Eminescu, Shakespeare, influențe literare, limba engleză, studii eminescologice

La recherche qui s'ensuit nous démontre pas à pas l'influence créatrice du "divin britannique", Shakespeare, sur l'esprit de Mihai Eminescu. C'est une présence spirituelle tutélaire, découvrable dans sa poésie, ses articles politiques et sociaux, ses bouts de pièces théâtrales et les preuves nous en sont fournies en grand nombre. Peu de monde sait que notre poète national a lu l'oeuvre de Shakespeare en anglais, ce qui est pleinement démontré par les affirmations de nos plus grands anglicistes et critiques littéraires, les preuves sur la table.

Mots-clé: Mihai Eminescu, Shakespeare, influences littéraires, la langue anglaise, études eminescologues

Xavier NORTH
**En quelle(s) langue(s) transmettre
le savoir? Les termes du débat
en France**

Abstract

În presă, în învățământul universitar și în diferitele întâlniri televizate cu personalități de marcă, se discută într-un mod îngrijorător în Franța de azi ce destin va avea franceza, dacă ea este înlocuită de engleză, cum se întâmplă deja în majoritatea cercetărilor de doctorat în cotutelă. Engleza câștigă teren în patria hexagonului atât în mediile de afaceri, în comerț, în universități, în educație, în general. Autorul articolului își exprimă îngrijorarea și face, în apărarea limbii franceze, o demonstrație emoționantă în care folosește chiar numele a mari lingviști precum Saussure, Benveniste și Jakobson. Oricare limbă este nu numai un instrument de comunicare, ci un marcator al identității culturale a unei națiuni, dar și al modului de a gândi al unui om, deoarece, se știe, limba structurează gândirea individului. În ciuda globalizării englezei, trebui păstrată cu orice preț diversitatea culturală pe care o reprezintă oricare din limbile vorbite pe glob, inclusiv franceza. Ce rost ar mai avea, se întreabă autorul articolului, să insistăm în învățământul secundar pe stăpânirea limbii franceze, dacă o condiție esențială pentru succesul în universități a bacalaureașilor, și mai ales în ciclul al treilea (doctorat, cercetare), va fi cunoașterea aprofundată a limbii engleze? Cunoașterea nu este doar marfă, ea este o necesitate și un drept. Cuvinte-cheie: limba franceză, educație, învățământul universitar francez, dominația limbii engleze, lumea afacerilor

Caius Traian DRAGOMIR
**Prolegomena la principiile
unei lumi care va fi
(Despre universalitatea umană, globalizare,
ideea națională și altele)**

Abstract

Eseul începe cu observația că prima datorie a umanității prezentului este deconstruirea sistemului capitalist actual. Pentru adoptarea unei astfel de atitudini este obligatorie punerea la punct și clarificarea unei întregi serii de concepte. Astfel, capitalism înseamnă absolutizarea dreptului de proprietate în detrimentul altor drepturi; ideea națională este un principiu aristocratic adoptat secundar de forțele populare. Ea este incompatibilă cu sistemul capitalist, în structura căruia orice existență este redusă la condiție de marfă. Capitalismul conceptual derivă din colonialism, întocmai ca și globalizarea. Ceea ce i se opune este, pe de o parte, ideea națională și, pe de altă parte, principiul filozofic, dar mai ales teologic al universalității umane.

Niciun progres în organizarea istorico-socială a umanității nu este posibil fără o reformă semantică. O asemenea idee apare încă din confucianismul original.

Cuvinte-cheie: capitalism, idee națională, colonialism, globalizare, marfă, universalism uman

The essay is built on the idea that capitalism, as a system, should be decomposed during the present historical period. For developing such a theory is necessary to clarify a series of essential concepts. For instance, capitalism means the absolutization of the right of property, ownership, up to the contradiction with the other rights; the national idea is an aristocratic principle, secondarily adopted by the people. It is incompatible with capitalism, in accordance to which everything becomes a commercial good. As a system, capitalism is the result (as well as globalism, as a modern phenomenon) of colonialism. What is in a real opposition with it is the national idea and the human universalism, created by the progressive philosophy and, still more, by theology. No progress in the historico-social organisation of the human kin is possible without a semantic reformation. Such a suggestion could be found from the origins of confucian doctrine.

Keywords: capitalism, national idea, colonialism, global history, commercial goods, human universalism

Alunița COFAN

Critica literară între negația de sine și silogismele angoasei

Résumé

Facem o analiză aprofundată a volumului NU, scris de tânărul Eugen Ionescu împotriva criticii și literaturii române, împotriva valorilor imuabile ale culturii și ale rațiunii care se sprijină pe certitudinile silogismului. Ținând cont de structura sa paradoxală, demersul nostru hermeneutic dezvăluie că stratul textual de suprafață a acestei lucrări ascunde, în "pivnița textului", contradicții ireconciliabile. Legătura grotescului cu această operă se bazează pe această coexistență antagonică a contrariilor și pe critica valorilor (literare și culturale) imuabile. Este o lecție de relativitate și, în același timp, este prima dată că o definiție a grotescului apare ca atare, cuprinzând chiar ideea unei contradicții în conflict.

Cuvinte-cheie: Eugen Ionescu, scrieri românești, hermeneutica grotescului, rațiune și silogism, literatura română

Nous faisons une analyse approfondie du tome intitulé NON, écrit par un jeune frondeur, Eugène Ionesco, contre la critique et la littérature roumaines, contre les valeurs immuables de la culture et la raison qui s'appuie sur les certitudes du syllogisme. En tenant compte de sa structure paradoxale, notre démarche herméneutique dévoile que la couche textuelle de surface de cet ouvrage cache, dans le profondeurs, des contradictions irréconciliables. Le lien du grotesque avec cet ouvrage se repose sur cette coexistence antagonique des contraires et sur la critique des valeurs (littéraires et culturelles) immuables. C'est une leçon de relativité et, en même temps, c'est la première fois qu'une définition du grotesque apparaît comme telle, en contentant même l'idée d'une contradiction en conflit.

Mots-clé: Eugène Ionesco, écrits roumains, herméneutique du grotesque, la raison et le syllogisme, littérature roumaine

Mircea PLATON
**În linie dreaptă:
Conservatorul Petru Th. Missir
și statul reprezentativ (V)**

Abstract

Junimistul Petru Th. Missir (1856-1929) e sortit să devină unul dintre cele mai importante repere ale oricărei mișcări de renaștere națională românească. Cunoscut până acum doar unui mănunchi firav de specialiști, Missir e un gânditor conservator a cărui recuperare nu are nimic de a face cu sentimentalismul de arhivă. Missir nu e un autor care trebuie scos din uitare, ci un gânditor care ne poate smulge din amnezie. Asemenea oricărui conservator autentic, Missir e interesat de realitate și de lupta împotriva falsificării ideologice și, de fapt, a realității, realitatea având de a face și cu trecutul, prezentul și potențialul unei națiuni, așadar, cu semnificația ei.

Cuvinte-cheie: Petru Th. Missir, Junimea, conservatorism, ideologie, realitate, națiune

Conservatory Peter Th. Missir and representative state. *Petru Th. Missir (1856-1929) is destined to become one of the most important marks of any national resurrection movement. Known until now by a small group of specialists, Missir is a conservative thinker whose recovery has nothing in commune with the archive's sentimentalism. Missir is not an author, who must be kept out from oblivion, but a scholar, who saves us from amnesia. As any veritable conservative, Missir is interested by reality and the battle against the ideological forgery and, in fact, of the reality itself, reality being related with the past, present and the potential of a nation, with its sense.*

Keywords: Petru Th. Missir, Junimea, conservative, ideology, reality, nation

Virgil TĂNASE
**Despre piesa
Fiarele**

Résumé

La comédie Les Fauves, que son auteur et celui de cette chronique est en train de mettre en scène, voudrait s'inscrire dans la lignée de ce que l'on pourrait nommer la littérature de la décomposition: Pétrone, Juvenal, Martial, Dante de L'Enfer ou Sade, mais aussi Caragiale qui dissipe, en précurseur, les illusions démocratiques, Eugène Ionesco ou Beckett. Dans cette « comédie féroce » il est question de la chute de la société roumaine emportée par une logique matérialiste. L'idéologie libérale transforme l'homme en fauve, et l'oeuvre en produit de marché, offert au « marketing culturel ». Plus spectaculaire en Roumanie où ce désastre est dépourvu des maquillages occidentaux, le processus de décomposition du capitalisme offre un excellent sujet de comédie amère.

Cuvinte-cheie: Literatura descompunerii, Caragiale, marketing cultural, Fiarele, materialism La comédie

Les Fauves, que son auteur et celui de cette chronique est en train de mettre en scène, voudrait s'inscrire dans la lignée de ce que l'on pourrait nommer la littérature de la décomposition: Pètrone, Juvenal, Martial, Dante de L'Enfer ou Sade, mais aussi Caragiale qui dissipe, en précurseur, les illusions démocratiques, Eugène Ionesco ou Beckett. Dans cette « comédie féroce » il est question de la chute de la société roumaine emportée par une logique matérialiste. L'idéologie libérale transforme l'homme en fauve, et l'oeuvre en produit de marché, offert au « marketing culturel ». Plus spectaculaire en Roumanie où ce désastre est dépourvu des maquillages occidentaux, le processus de décomposition du capitalisme offre un excellent sujet de comédie amère.

Mots-clés: *littérature de la décomposition, Caragiale, marketing culturel, Fiarele, matérialiste*

Maria MOLDOVEANU

Evaluarea politicilor culturale

Efecte sociale (III)

Abstract

Autoarea a cercetat efectele sociale ale activității culturale, a definit mai întâi conceptele-cheie utilizate în acest demers: cultură și participare, prin consemnarea componentelor lor: cultura cuprinde artele (muzică, literatură, pictură ș.a.), industriile culturale, tradițiile (i.e. patrimoniul), precum și "organizațiile necesare existenței lor", iar participarea îi include pe consumatorii de bunuri culturale, pe artiști și producători (e.g., de carte, CD-uri, filme, spectacole etc.), ca și pe cei care "susțin" activitatea culturală, care administrează structurile și faptele de cultură.

Cuvinte-cheie: *cultură, participare, politici culturale, efecte sociale, efecte noneconomice*

The author has researched the social impact of cultural activity, first defined the key concepts used in this approach: culture and participation, by recording their components: culture includes arts (music, literature, painting, etc.), cultural industries, traditions (ie assets), and "organizations required their existence", and the participation shall include consumers of cultural goods, the artists and producers (eg, books, CDs, movies, shows, etc.), as well as those who "support" cultural activity, which manages structures and cultural facts.

Key words: *culture, participation, cultural policy, social effects, noneconomic effects*